

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ У РАМКАХ ВИВЧЕННЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ

1. Викладання іноземної, в тому числі і німецької, мови в нефілологічних освітніх закладах має свою специфіку і з огляду на суттєві обмеження в часі повинно забезпечити насамперед розвиток мовленнєвих навичок, достатніх для професійного — передусім усного — спілкування. Іншими словами, головна мета дисципліни «Іноземна мова» в економічному ВНЗ вбачається у формуванні *професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції* студентів як складника діяльнісної компетенції. Це значить, що сьогоднішній фахівець у стосунках з носіями інших мов має бути в змозі щонайменше: а) вести іноземною мовою розмови на повсякденну тематику та б) спілкуватись усно на ділову тематику (враховуючи при цьому ще й ті чи інші ментальні особливості свого партнера).

2. Зазначена компетенція — це широке поняття, яке охоплює великий спектр навичок та вмінь адекватно використовувати іноземну мову в найрізноманітніших ситуаціях професійного життя. Залежно від глибини деталізації та дослідницьких цілей у фаховій літературі можна знайти різні спроби систематизації тих аспектів, які утворюють поняття «іноземномовна професійно орієнтована міжкультурна компетенція». Алфавітний перелік таких «мовленнєвих дій», що охоплює 65 позицій, ми подали в «Рамковій програмі з німецької мови для професійного спілкування для вищих навчальних закладів України» (Київ, 2006). Поряд з більш простими вміннями, наприклад, читання та розуміння оголошень про вакантні місця, написання автобіографії, пошук інформаційних джерел, збір та систематизація, інформації, тут йдеться і про «мовленнєві акції» більш високого рівня, зокрема, ведення дискусії чи інтерв'ю, презентація фірми, стислий виклад головного змісту тексту, коментування пропозицій з висловленням власної думки, (короткі) виступи тощо.

3. За якими ж аспектами має здійснюватись підсумковий контроль — перевірка того, наскільки ж у процесі навчання сформувалась іноземномовна професійно орієнтована компетенція майбутнього спеціаліста. Протягом останніх років — після певного періоду експериментів і пошуків — кафедра німецької мови до-

тримується і впроваджує в практику підхід, про який йдеться нижче і який цілком виправдав себе.

3.1. Іспити з німецької мови за всіма навчальними програмами складаються з письмової та усної частин. Це відповідає самій природі мовного спілкування, яке охоплює обидва зазначених аспекти, практиці проведення мовними інституціями німецькомовних країн іспитів на знання німецької мови (з видачею відповідного сертифікату) та не викликає жодних сумнівів у фахових колах.

3.2. Письмова (три завдання) та усна (два завдання) частини не дублюють одна одну. Це значить, що кожне завдання зорієнтоване на перевірку певних специфічних навичок і вмінь, які не складають об'єкт контролю згідно з іншими завданнями екзаменаційного білету.

3.3. Письмова частина охоплює, як правило, анотацію тексту, написання приватного чи ділового листа та — у поєднанні з аудіюванням — вправи лексико-граматичного характеру. В усній частині йдеться про коментування проблематики прочитаного тексту з висловленням власної позиції (в дискусії з викладачем) та повідомлення щодо однієї з програмних тем економічного характеру.

4. Така форма підсумкового контролю дозволяє комплексно оцінити німецькомовну комунікативну компетенцію студентів з урахуванням її найважливіших складових — сприйняття мови на слух та перша реакція на почуте, вміння висловлюватись лаконічно або більш детально (риторичні здібності), вміння дискутувати та відстоювати свої погляди, вміння вести приватну чи ділову кореспонденцію тощо.

Гавриш М. М., канд. філол. наук, доц.,
зав. кафедри німецької мови

ПРОТЕСТИ СТУДЕНТІВ У НІМЕЧЧИНІ — ЧИ ВСТОЯТЬ БОЛОНСЬКІ ПРИНЦИПИ КОНТРОЛЮ?

1. 2009/2010 навчальний рік розпочався в царині вищої освіти Німеччини досить гучною хвилею студентських протестів, що були спрямовані проти нової організації навчального процесу, яка стала результатом реформ на засадах принципів Болонської декларації. Більшість акцій проходила під різким гаслом «Геть Болонью!», тому, як уявляється, є сенс глибше познайомитись з вимогами німець-